

Sygn.akt III AUa 274/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Alicja Sołowińska (spr.)

Sędziowie: SA Barbara Orechwa-Zawadzka

SA Bożena Szponar - Jarocka

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 stycznia 2018 r. w B.

sprawy z odwołania J. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 lutego 2017 r. sygn. akt IV U 1866/16

I. oddala apelację, przy czym pomija w sentencji wyroku Sądu I instancji wymienione okresy pracy w szczególnych warunkach;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz J. R. 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

SSA Bożena Szponar - Jarocka SSA Alicja Sołowińska SSA Barbara Orechwa-Zawadzka

Sygn. akt III AUa 274/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 25 października 2016 r. odmówił przyznania J. R. prawa do emerytury pomostowej.

W odwołaniu od tej decyzji J. R. wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Wnioskodawca zaznaczył, że posiada okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący co najmniej 15 lat, gdyż w okresie od dnia 1 września 1974 r. do dnia 4 listopada 1975 r. i od dnia 15 listopada 1975 r. do dnia 28 lutego 1989 r. pracował jako kierowca ciężarówki o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania, ponieważ udowodniony przez wnioskodawcę staż pracy w szczególnych warunkach wyniósł 8 miesięcy i 18 dni.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 21 lutego 2017 r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu się J. R. prawo do emerytury pomostowej od dnia 5 października 2016 r., zaliczając do pracy w warunkach szczególnych pracę: 1) w okresie od dnia 28 października 1974 r. do dnia 4 listopada 1975 r. w Przedsiębiorstwie (...) w O. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony; 2) w okresie od dnia 15 listopada 1975 r. do dnia 28 lutego 1989 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w O. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony; 3) w okresie od dnia 1 lutego 2014 r. do dnia 18 października 2014 r. w Zakładzie Usług (...) S.C. S. M., S. T. na stanowisku zrywkarz; - tj. łącznie 15 lat i 10 dni.

Sąd Okręgowy ustalił, że J. R. urodził się w dniu (...) W okresie od dnia 1 września 1974 r. do dnia 4 listopada 1975 r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w O. z siedzibą w L.. W okresie od dnia 28 października 1974 r. do dnia 4 listopada 1975 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, tj. S. (...). W okresie od dnia 5 listopada 1975 r. (prawidłowo: od dnia 15 listopada 1975 r.) do dnia 28 lutego 1989 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w (...) Przedsiębiorstwie (...) w O. jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, tj. Z. 555. Od dnia 1 lutego 2014 r. do dnia 18 października 2014 r. pracował w Zakładzie Usług (...) S.C. S. M. i S. T. jako zrywkarz, wykonując pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracodawca rozwiązał z nim umowę o pracę z powodu redukcji etatu. W dniu 4 października 2016 r. ubezpieczony złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o emeryturę pomostową. Do wniosku przedłożył: 1) zaświadczenie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawione przez Stowarzyszenie (...) w O. w dniu 11 września 2001 r., stwierdzające, że w okresie od dnia 1 września 1974 r. do dnia 4 listopada 1975 r. wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w O. z siedzibą w L. oraz to, że w tym w okresie od dnia 28 października 1974 r. do dnia 4 listopada 1975 r. pracował na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, czyli wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, Dział VIII, poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.; 2) zaświadczenie z dnia 15 czerwca 2000 r. wystawione przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w M., stwierdzające, że wnioskodawca był zatrudniony w tej spółce w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od dnia 15 listopada 1975 r. do dnia 28 lutego 1989 r. jako kierowca samochodu ciężarowego, czyli wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, Dział VIII, poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.; 3) świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 4 października 2016 r. wystawione przez Zakład Usług (...) S.C. S. M. i S. T., potwierdzające, że wnioskodawca świadczył w tej spółce pracę w okresie od dnia 1 lutego 2014 r. do dnia 18 października 2014 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako zrywkarz, tj. na stanowisku wymienionym w wykazie D. Leśnictwo, w Dziale VI, poz. 2, pkt 2 stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Łączności z dnia 16 maja 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach (...). W oparciu o zgromadzone w sprawie dowody Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 25 października 2016 r. odmówił J. R. prawa do emerytury pomostowej na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 965), stwierdzając, że ubezpieczony nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat, a także że przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie wykonywał on prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej. Do pracy w szczególnych warunkach został zaliczony okres zatrudnienia od dnia 1 lutego 2014 r. do dnia 18 października 2014 r. w Zakładzie Usług (...) w D., tj. łączny udowodniony staż pracy w szczególnych warunkach wynosi 8 miesięcy i 18 dni. Do stażu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie zaliczył okresów zatrudnienia: 1) od dnia 1 września 1974 r. do dnia 4 listopada 1975 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L., ponieważ przedłożone zaświadczenie o pracy w szczególnych warunkach zostało wystawione przez archiwum, które nie jest uprawnione do wystawiania tego rodzaju dokumentów; 2) od dnia 15 listopada 1975 r. do dnia 28 lutego 1989 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...), ponieważ dokumentacja źródłowa, tj. karty wynagrodzeń, nie potwierdzają, iż była to praca w szczególnych warunkach (brak informacji o wypłacaniu dodatku za pracę w szczególnych warunkach, brak dokładnego stanowiska pracy).

Sąd Okręgowy odwołał się do art. 4 i art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.), który określa przesłanki przyznania prawa od emerytury pomostowej. Przytoczył definicje prac w szczególnych warunkach i prac o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy. Podkreślił, że warunkiem nabycia prawa do emerytury pomostowej jest osiągnięcie przez ubezpieczonego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat. Okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze ustala się z uwzględnieniem przepisów art. 3 ust. 4-7 ustaw o emeryturach pomostowych. Do tego okresu wlicza się okresy pracy osiągnięte zarówno przed dniem 1 stycznia 2009 r., jak i po wejściu w życie ustawy pomostowej. Do okresu uprawniającego do emerytury pomostowej osiągniętego przed dniem 1 stycznia 2009 r. (stary wykaz) wlicza się okresy pracy w szczególnych warunkach oraz w szczególnym charakterze, o których mowa w art. 32 ust. 2 i 3 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i w rozporządzeniu w sprawie wieku emerytalnego, jak również okresy takiej pracy w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Za okresy pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze osiągnięte po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych uznaje się wyłącznie te okresy, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy (nowy wykaz prac). Sąd podkreślił, że przy ustalaniu co najmniej 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze sumuje się okresy pracy przebyte przed dniem 1 stycznia 2009 r. jako okresy pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu dotychczasowych przepisów, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, oraz przebyte zarówno przed dniem 1 stycznia 2009 r., jak i po dniu 31 grudnia 2008 r. okresy pracy wymienionej w nowych wykazach prac, stanowiących załączniki do ustawy. Z kolei nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Wliczeniu nie podlegają więc okresy niezdolności do pracy, za które zostało wypłacone wynagrodzenie, zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne, a także za które pracownik otrzymał zasiłek opiekuńczy lub macierzyński.

Przechodząc dalej, Sąd zwrócił uwagę na kolejną niezbędną przesłankę nabycia prawa do emerytury pomostowej, czyli wykonywanie przez ubezpieczonego po dniu 31 grudnia 2008 r. prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Sąd stwierdził, że porównanie treści art. 4 pkt 5 z treścią art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych prowadzi do wniosku, że osoba ubiegająca się o prawo do emerytury pomostowej powinna wykazać fakt wykonywania przez siebie pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze zarówno w okresie poprzedzającym wejście w życie reformy systemu ubezpieczeń społecznych (1 stycznia 1999 r.), jak i w dacie wejścia w życie przepisów komentowanej ustawy (1 stycznia 2009 r.).

Sąd nie miał wątpliwości, że wnioskodawca osiągnął z dniem 5 października 2016 r. wiek 60 lat niezbędny do nabycia prawa do emerytury pomostowej, posiada udokumentowany okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze co najmniej 25 lat i rozwiązano z nim stosunek pracy. Bezsporne było też, że po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Sąd zaznaczył, że stosownie do art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wiek emerytalny, o jakim mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. o wieku emerytalnym pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r., nr 8, poz. 43).

Do stażu pracy wykonywanej przed dniem 1 stycznia 1999 r. w szczególnych warunkach Sąd Okręgowy zliczył: 1) okres pracy wnioskodawcy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w O. z siedzibą w L., przypadający od dnia 28 października 1974 r. do dnia 4 listopada 1975 r., w którym wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, tj. S. (...); 2) okres pracy wnioskodawcy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w O., przypadający od dnia 15 listopada 1975 r. do dnia 28 lutego 1989 r., w którym wnioskodawca wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, tj. Z. 555. Sąd stwierdził, że wnioskodawca wykonywał te prace stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zdaniem Sądu fakty te potwierdza zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności zaświadczenia (plik-

II, k. 17-18 akt ZUS) oraz zeznania świadków S. K. (k. 25-25v), A. R. (k. 25v), W. S. (k. 26). Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, uznając je za wiarygodne, zgodne, logiczne i szczerze. Ich wypowiedzi były wreszcie kategoryczne i naoczne.

Sąd stwierdził, że przeprowadzone postępowanie dowodowe było następstwem braku wymaganych świadectw pracy w warunkach szczególnych wystawionych przez pracodawców w ww. okresach. Dodał, że w świetle obowiązującej judykatury, w sytuacji, kiedy brak jest wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych wystawionego przez pracodawcę bądź gdy budzi ono wątpliwości, sąd może prowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy praca wykonywana przez stronę była wykonywana w warunkach wymaganych przepisami rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. np. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 r., III AUa 3113/08).

Reasumując, Sąd stwierdził, że w okresie od dnia 28 października 1974 r. do dnia 4 listopada 1975 r. oraz od dnia 15 listopada 1975 r. do dnia 28 lutego 1989 r. J. R. wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, Dział VIII, poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Sąd zaznaczył, że łącznie z pracą w Zakładzie Usług (...) S.C. S. M. i S. T., przypadającą w okresie od dnia 1 lutego 2014 r. do dnia 18 października 2014 r., ubezpieczony świadczył pracę w warunkach szczególnych i o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy pomostowej w wymiarze 15 lat i 10 dni, a tym samym spełnił przesłanki wymienionej w art. 4 pkt 6 cytowanej ustawy. Wobec tego Sąd orzekł zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 227, art. 233 oraz art. 278 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 1822) z uwagi na przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów skutkującej uznaniem, że wnioskodawca legitymuje się 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach,
2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2015 r., poz. 965) z uwagi na uznanie, że ubezpieczony legitymuje się co najmniej 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, a tym samym spełnia wszystkie przesłanki do przyznania prawa do emerytury pomostowej od dnia 5 października 2016 r.

Organ rentowy zaznaczył, że ubezpieczony nie legitymuje się wymaganym 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, ponieważ Sąd Okręgowy, zaliczając wymienione w uzasadnieniu wyroku okresy zatrudnienia wnioskodawcy do stażu pracy w szczególnych warunkach, uwzględnił również okresy, w których ubezpieczony przebywał na urloпах bezpłatnych, tj. w dniu 2 stycznia 1976 r., od dnia 1 września 1977 r. do dnia 4 września 1977 r., od dnia 1 listopada 1977 r. do dnia 13 listopada 1977 r., w dniu 1 marca 1978 r., od dnia 1 września 1978 r. do dnia 8 września 1978 r. Organ rentowy stwierdził, że po wyłączeniu okresów urlopu bezpłatnego z okresów uwzględnionych przez Sąd pierwszej instancji do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach łączny staż pracy w tych warunkach wynosi 14 lat, 11 miesięcy i 17 dni. Na tej podstawie organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości, tj. o oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację J. R. wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz kosztów postępowania według spisu kosztów, a w przypadku jego nieprzedłożenia – według norm przepisanych. Wniósł o przeprowadzenie uzupełniającego dowodu z zeznań świadków S. K. i A. R., a także z dowód z zeznań świadka J. M. i wnioskodawcy na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach w okresie od dnia 1 września 1974 r. do dnia 27 października 1974 r. na stanowisku montera samochodowego (prace różne, poz. 16 – prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych).

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył:

Apelacja organu rentowego okazała się bezzasadna.

Na etapie postępowania apelacyjnego organ rentowy nie kwestionował okresów zatrudnienia J. R., które Sąd Okręgowy zaliczył do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Organ rentowy zarzuca jedynie niezasadne doliczenie do tego stażu pracy również okresów urlopów bezpłatnych, na których wnioskodawca przebywał w czasie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w O.. Należy zgodzić się z takim stanowiskiem organu rentowego, ponieważ Sąd Okręgowy, ustalając wymaganą liczbę lat pracy w szczególnych warunkach, faktycznie uwzględnił do tego stażu pracy również okresy urlopów bezpłatnych, na którym – zgodnie z kartą wynagrodzeń (k. 12-14 akt ZUS dotyczących ustalenia kapitału początkowego) – wnioskodawca przebywał jeden dzień w styczniu 1976 r., cztery dni we wrześniu 1977 r., 13 dni w listopadzie 1977 r., jeden dzień w marcu 1978 r. oraz 8 dni we wrześniu 1978 r. Na podstawie dostępnej dokumentacji osobowej nie jest możliwe dokładne ustalenie, kiedy odwołujący korzystał z urlopu bezpłatnego, ale w karcie wynagrodzeń wymieniona jest liczba dni w poszczególnych miesiącach w danym roku, w których wnioskodawca przebywał na takim urlopie. Podkreślić też należy, iż wnioskodawca nie kwestionował korzystania z urlopów bezpłatnych w okresach wskazanych w apelacji (k. 55v). Łączna liczba dni urlopu bezpłatnego wynosi 27. Tę liczbę dni należy włączyć z przyjętego przez Sąd Okręgowy stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w wymiarze 15 lat i 10 dni, ponieważ okres urlopu bezpłatnego nie podlega wliczeniu do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia emerytalno-rentowe.

Zgodnie z wydrukiem z systemu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych staż pracy w szczególnych warunkach, po wyłączeniu okresów urlopów bezpłatnych, wynosi 14 lat, 11 miesięcy i 17 dni, a zatem jest krótszy niż wymagane 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 4 pkt 2, 5 i 6 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych; tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.). Należy go jednak uzupełnić o okres, w którym wnioskodawca wykonywał pracę montera samochodowego w (...) Przedsiębiorstwie (...) w O. przed przeniesieniem go z dniem 28 października 1974 r. na stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Zgodnie z dokumentacją osobową wnioskodawcy okres pracy montera samochodowego przypadła od dnia 1 września 1974 r. do dnia 27 października 1974 r. W tym czasie z wnioskodawcą pracował świadek A. R. (jako wydawca narzędzi), świadek J. M. (jako mechanik pracujący w kanale remontowym) i świadek S. K. (mechanik przygotowujący samochody do malowania, lakierowania). Świadczyli potwierdzili stanowisko wnioskodawcy, że w okresie od dnia 1 września 1974 r. do dnia 27 października 1974 r. (tj. do dnia poprzedzającego przeniesienie go na stanowisko kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony) wykonywał on prace w kanałach remontowych polegające m.in. na naprawie sprzęgła, hamulców, układu napędowego, resorów, skrzyni biegów, instalacji hydraulicznej. Na podstawie ich zeznań można przyjąć, że w zakładzie występował podział na mechaników stale wykonujących prace w kanałach remontowych lub poza tymi kanałami. W kanałach remontowych zasadniczo pracowały osoby zatrudnione bezpośrednio po ukończeniu szkoły, jak wnioskodawca, zaś naprawą sprzętu wyjętego przez mechanika pracującego w kanale remontowym (np. skrzyń biegów) zajmowali się wyznaczeni do tego pracownicy, głównie starsi stażem pracy. Taka naprawa odbywała się w innej hali, w zespołowni.

W ocenie Sądu Apelacyjnego należy dać wiarę zeznaniom tych świadków, ponieważ uzupełniają materiał dowodowy znajdujący się w aktach osobowych wnioskodawcy i łącznie z nim dają pełny obraz charakterystyki pracy wnioskodawcy w spornym okresie. Na podstawie ich zeznań można przyjąć, że prace wykonywane przez wnioskodawcę w kanałach remontowych nie stanowiły jedynie części etapu procesu naprawczego. Były jedynymi pracami naprawczymi, którymi wnioskodawca się zajmował, ponieważ naprawy przeprowadzane poza kanałem remontowym należały do obowiązków innej grupy pracowników. W tych okolicznościach należy przyjąć, że wnioskodawca był mechanikiem, do obowiązków którego należało wyłącznie wykonywanie napraw pojazdów mechanicznych w kanałach remontowych, które zgodnie z Wykazem A Działem XIV pozycją 16 załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r., nr 8, poz. 43) są zaliczane do prac wykonywanych w szczególnych warunkach.

Nawet uwzględnienie stanowiska organu rentowego (k. 61v akt sprawy), zakładającego, że do stażu pracy w szczególnych warunkach nie może zostać zaliczony okres przed dniem 5 października 1974 r., tj. przed ukończeniem przez wnioskodawcę 18 roku życia, nie spowoduje zmiany wyroku Sądu Okręgowego. Okres od dnia 5 października 1974 r. do dnia 27 października 1974 r. liczy 23 dni, których doliczenie do niekwestionowanego przez organ rentowy stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat, 11 miesięcy i 17 dni, pozwala wnioskodawcy wykazać jedyną sporną w niniejszej sprawie przesłankę co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Wobec spełnienia wszystkich przesłanek prawa do emerytury pomostowej, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.), wnioskodawcy przysługuje prawo do tego świadczenia od dnia 5 października 2016 r. (art. 15 ustawy o emeryturach pomostowych).

Mając powyższe na uwadze, apelacja organu rentowego ostatecznie podlega oddaleniu na podstawie art. 385 Kodeksu postępowania cywilnego (pkt I sentencji wyroku), chociaż zarzut uwzględnienia przez Sąd pierwszej instancji okresów korzystania z urlopu bezpłatnego w szczególnym stażu emerytalnym była zasadny. Sąd Apelacyjny pominął wymienione w sentencji wyroku Sądu pierwszej instancji okresy pracy w szczególnych warunkach. Za poglądem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 15 grudnia 2000 r. (II UKN 147/00), należy podkreślić, że istota decyzji organu rentowego polega na rozstrzygnięciu o prawie do konkretnego świadczenia jako całości, a nie o poszczególnych elementach składających się na to prawo. Z tego względu sąd, stwierdzając spełnienie przez ubezpieczonego jednego lub więcej warunków powstania prawa do świadczenia, nie ustala tego w sentencji wyroku, lecz orzeka o prawie do świadczenia. Regułą jest, że sąd w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych w trybie rozpoznania odwołania od decyzji organu rentowego przyznaje konkretne świadczenie lub określa jego wysokość (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2008 r., I UK 267/07). Spełnienie przez osobę uprawnioną wszystkich wymaganych ustawą warunków skutkuje wydaniem decyzji przyznającej tej osobie świadczenie, a nie ustaleniem o spełnieniu poszczególnych przesłanek koniecznych do przyznania świadczenia. W rezultacie, niewłaściwym jest też zamieszczenie w sentencji wyroku okresów, które sąd zalicza do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach koniecznych do przyznania prawa do świadczenia.

O kosztach zastępstwa procesowego za drugą instancję orzeczono zgodnie z art. 98 ust. 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 października 2016 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.) – pkt II sentencji wyroku.

SSA Bożena Szponar-Jarocka SSA Alicja Sołowińska SSA Barbara Orechwa-Zawadzka